

Sturkö lokala utvecklingsplan

2015 - 2018

Foto Jan Abramsson

Innehåll

Inledning – Lokal utvecklingsplan	3
Sturkö – en plats att bo och verka på eller besöka	4
Sturkö i siffror.....	5
Kulturlandskap, sevärdheter, cykel- och vandringsleder på Sturkö	7
Samhällsservice på Sturkö	9
Nybyggnation på Sturkö	10
Infrastruktur, kommunikationer och IT	11
Skolan på Sturkö	13
Seniorer och äldre på Sturkö	15
Hamnarna på Sturkö	16
Företagare på Sturkö	18
Idrott på Sturkö.....	20
Kyrkan på Sturkö.....	22

Lokal utvecklingsplan

”Den kunskap och det engagemang som finns på landsbygden genom utvecklingsgrupperna har en avgörande betydelse för en bygds utveckling. Dessa föreningar arbetar under demokratiska och jämställda former och skall ges ökad delaktighet i de demokratiska processerna och i samhällsutvecklingen.”

Detta är ett citat ur det politiskt antagna Utvecklingsprogram för Karlskrona landsbygd 2014 – 2017.

Karlskrona kommun ser gärna att utvecklingsgrupperna tar fram egna utvecklingsplaner och då gärna utifrån de prioriterade områden som finns i kommunens utvecklingsprogram.

De lokala utvecklingsplanerna kan ligga till grund för att söka medel för genomförandet av desamma. Här ställer Karlskrona kommun upp och stöttar med rådgivning.

Att i samarbete ta fram en lokal utvecklingsplan ger, förutom engagemang i den egna bygdens utveckling och stolthet också, kommunen ett demokratiskt förankrat dokument som är till hjälp att realisera Utvecklingsprogrammet för Karlskrona landsbygd 2014 – 2017.

*Ann-Marie Nordström
Landsbygds- och skärgårdsutvecklare
Karlskrona kommun*

Foto Jan Abramsson

Sturkö – en plats att bo och verka på eller besöka

Sturkö är den största ön belägen i Karlskrona östra skärgård. Enligt Ole Worm, en dansk historiker på 1600-talet, har ön fått sitt namn "förmodligen på grund av storkarna som där ofta brukar samlas och bygga bo", en teori om namnets uppkomst som man gärna vill sätta tro till. Ön har brofäste med fastlandet via Senoren och Möcklö. Det tar ca 25 minuter med bil och det är ungefär tre mil från Karlskrona centrum. Hösten 2015 kommer en skol- och arbetspendel gå mellan Bredavik – Handelshamnen. M/F Flaggskär af Sturkö kommer att ta 60 resande och 20 cyklar.

I kommunens utvecklingsprogram för landsbygden har Sturkö tillsammans med Holmsjö utsetts till två pilotområden som är tänkta att bli inspirationsområden för framtida samhällsutveckling på landsbygden. Dessa kommer att marknadsföras som två hållbara konkurrenskraftiga boende- och etableringsalternativ till stadsbygden.

Sturkö har ett aktivt föreningsliv med Sturkö Samhällsförening och AIK Atlas i spetsen. Flera småföretagare sätter också sin prägel på ön. Inom snar framtid finns VA nedgrävt i stora delar av den bebyggda delen av ön. I samband med detta har det också på gång ställen förberetts för fibernedläggning.

Ön är mycket populär som utflyktsmål för såväl cykel som bilåkande turister och har en mycket populär campingplats för den som vill njuta lite mer och under längre tid än vad dagsturen ger. Campingen erbjuder utöver tält och husvagnsplatser även övernattningsstugor att hyra och en egen restaurang för den som vill njuta mer av sin ledighet.

Här finns ännu gott om platser för den som vill njuta ostört av en underbar skärgårdsnatur. För den som kommer sjövägen i egen båt finns gästplatser att hyra i Sandahamnen på öns västra sida.

Ön blev mycket uppmärksam i världspresen i samband med att den ryska ubåten U137 gick på grund i öns omedelbara närhet år 1981.

Välkommen till oss, hur Du än kommer och hur länge du än stannar!

Sturkö i siffror

Folkmängd Sturkö (nyko 1481) 2014-12-31

Ålder	2014		Summa	Andel ålder
	Män	Kvinnor		
0-5	43	35	78	5,5 %
6-9	30	28	58	4,1 %
10-12	19	15	34	2,4 %
13-15	24	16	40	2,8 %
16-19	29	31	60	4,2 %
20-29	66	47	113	8,0 %
30-44	105	103	208	14,7 %
45-64	228	221	449	31,7 %
65-79	138	131	269	19,0 %
80-89	45	45	90	6,4 %
90-w	5	11	16	1,1 %
Summa	732	683	1 415	100 %
Andel kön	51,7 %	48,3 %	100 %	

Folkmängd Sturkö församling (nyko 14) 2014-12-31

Ålder	2014		Summa	Andel ålder
	Män	Kvinnor		
0-5	45	36	81	5,1 %
6-9	34	28	62	3,9 %
10-12	22	15	37	2,3 %
13-15	24	19	43	2,7 %
16-19	30	36	66	4,2 %
20-29	74	58	132	8,3 %
30-44	110	107	217	13,7 %
45-64	253	247	500	31,5 %
65-79	168	164	332	20,9 %
80-89	50	52	102	6,4 %
90-w	6	11	17	1,1 %
Summa	816	773	1 589	100 %
Andel kön	51,4 %	48,6 %	100 %	

Antal företag registrerade på Sturkö

Det finns ca 130 företag registrerade på postadress Sturkö. Dessa återfinns inom ett flertal branscher, t ex:

*24 st inom lantbruk/skog
17 st inom fiskerinäringen
12 st inom byggbranschen
10 st inom konsultverksamhet*

Föreningslivet

Om du vill engagera dig i föreningslivet så har Sturkö's föreningsliv mycket att erbjuda. Här hittar du t ex Sturkö Samhällsförening, Sturkö Folkets Hus, ATLAS AIK, Sturkö PRO, Cykelfrämjandets ortskrets i Karlskrona och Karlskrona Cruising Club.

Mer information om Sturkö hittar du på www.sturko.org

Foto Jan Abramsson

Kulturlandskap, sevärdheter, cykel- och vandringsleder på Sturkö

Nuläge

Vi har

- ett unikt och fantastiskt kulturlandskap med ädellövsbevuxna stränder, öppna betesängar och flerhundraåriga ekar, blandat med släta klipphällar och små vikar.
- delar av öns kulturlandskap som håller på att växa igen
- mindre vägar och stigar som tidigare bildade ett nätverk i landskapet har på flera håll blivit oframkomliga av sly och förbuskning
- diken och dräneringar som växer igen, vilket skapar flera vattensjuka och periodvis oframkomliga områden på ön
- Rya mar som är en vacker havsvik som riskerar att bli en totalt igenväxt vik med vass
- flera vägar och stigar på ön som röjda och uppmärkta skulle bli vackra och tillgängliga vandrings- och cykelleder
- en mängd olika natur- och kulturhistoriska sevärdheter, vilka borde

Foto Jan Abramsson

Foto Jan Abramsson

För en positiv utveckling behöver vi:

Dialog med myndigheter om olika sätt att hålla landskapet öppet

- dialog med länsstyrelse, kommun och markägare om vilka möjligheter som finns för att röja vissa områden
- kontakt med länsstyrelsen angående tillvägagångssätt för vassröjning

Cykel- och vandringsleder

- skyltning är på gång, men kartor behöver tas fram

Naturrum vid Bredaviks brygga

- väcka tanken hos berörda myndigheter

Sevärdheter

- göra en inventering av sevärdheter och söka bidrag för att sätta upp informationsskyltar vid dessa

Foto Jan Abramsson

Samhällsservice på Sturkö

Nuläge

Vi har

- en bra fungerande F-6 skola med eget tillagningskök
- Sturköhallen med allmänt stort serviceutbud och en bensinmack med tillhörande verkstad för bilar, cyklar, gräsklippare och båtmotorer
- en deltidbrandkår
- alternativt boende finns i hyreshusen
- en osäkerhet angående om distrikt-sköterskemottagningen är nedlagd eller inte

Foto Jan-Anders Månsson

För en positiv utveckling behöver vi :

Skolan

- att skolan följer utvecklingen och byggs ut i takt med att det sker en större inflyttning
- behålla tillagningsköket och ge allmänheten möjlighet att köpa dagens lunch för marknadsmässiga priser

Äldreboende

- skapa större möjligheter för äldre att bo kvar
- bygga fler lägenheter

Affären

- inrätta en lokal servicepunkt i affären

För att nå mål/plan behöver vi hjälpas åt med följande:

Kommunen

- Behöver ingen stuprörspolitik
- Den samhällsservice som finns måste finnas och utvecklas
- får inte fatta några beslut som kan påverka någon annan samhällsservice negativt. Ingen stuprörspolitik är tillåten!

Samhällsföreningen

- Behöver vara pådrivare och opinionsbildare
- Behöver medverka till att sprida information

Nybyggnation på Sturkö

Nuläge

Vi har

- en spridd bebyggelse över Sturkö, vilken inte är så stor på den södra delen av ön
- ett område med hyreshus mitt på ön i vilka det finns bra alternativ, men inte tillräckliga, för våra äldre
- ett större bostadsområde i Sanda
- möjligheter till en begynnande förtätning mitt emot affären och hyreshusen
- lediga tomter på Sturkö, men markägare som är villiga att sälja tomtmark behöver hjälp med marknadsföring av detta
- kommunalt VA och fiberrör är i det närmaste nedgrävda över hela Sturkö, vilket förenklar och attraherar bostadsmarknaden
- en kommande båtpendel som blir en dragningskraft även för nybyggnation

Foto Jan Abramsson

För en positiv utveckling behöver vi :

Realisera den fördjupade översiktsplanen för Skärgården 2030

- vilken är framtagen i demokratisk anda. Det som tagits fram för Sturkö avseende nybyggnation och dess placering är bra och bör nu förverkligas

Fiber är ett måste

- för att kunna erbjuda boende en bra service och för att inflyttning ska ske

För att nå mål/plan behöver vi hjälpas åt med följande:

Kommunen

- Hitta intressenter
- aktivt söka intresserade bostadsbolag
- stötta och förenkla för de som vill bygga både enskilda hus , men även mindre bostadsområden
- aktivt delta i arbetet med alternativa bostäder för äldre och därmed skapa ett normalt kretslopp mellan yngre könare och äldre säljare

Samhället/föreningarna

- Hitta mark
- tala med markägare
- Kalla till möten med bostadsbolag
- vara den pådrivande kraften gentemot kommunen

Infrastruktur, kommunikationer och IT på Sturkö

Nuläge

Vi har

- vägar på ön som samtliga är i ganska god standard. Vägen mellan skolan och kyrkan, samt mellan Sanda och Ekenabben är dock för smala.
- det finns cykelbanor mellan Bredavik och nästan ner till Sanda
- bussförbindelse med tätorten finns året runt, dock inga sena kvällsturer. M/F Wittus trafikerar Sanda brygga under sommaren
- Trådlösa IT-alternativ finns, men ingen fiber

Foto Jan Abramsson

För en positiv utveckling behöver vi :

Underhåll de vägar som finns

- Underhåll de vägar som finns och en breddning av vägarna mellan skolan och kyrkan samt mellan Sanda och Ekenaben.

Cykelbanor

- Cykelbanor måste angöras mellan: Kyrkan och skolan, Skällöbron och Bredavik, där befintlig cykelbana slutar innan Sanda till Tjurköbron. Detta i nämnd ordning.

Kommunikationer

- Busstrafiken skall vara anpassad till skoltider och arbetstider i tätorten samt något senare kvällsalternativ under helgen. Vi begär inte att ha samma service som i tätorten men att kunna ansluta med en mindre buss till Jämjöbussen vid några av dessa turer bör ses över
- Att få till en genomtänkt och fungerande båtpendel är mycket viktigt.

IT

- Att ge boende möjligheten till fiber är ett måste. Att i tur och ordning allt eftersom möjligheten och intresset finns ge varje område på Sturkö denna möjlighet. Till slut skall hela ön ha fiberuppkoppling.

För att nå mål/plan behöver vi hjälpas åt med följande:

Kommunen behöver

- Vara en tydlig, intresserad och aktiv spelare i dessa frågor
- Aktivt påverka, prioritera och få upp dessa frågor på agendan med Affärsverken, Trafikverket och vägverket samt Länsstyrelsen

Samhället/föreningarna behöver:

- Pådrivare
- Vara en pådrivare och opinionsbildare.
- Sprida information.
- Skapa arbetsgrupper med Affärsverken i Fiberfrågan och sprida information
- Få upp intresset för Fiber hos den enskilde boende så de ser fördelarna med att få det och att veta vad som krävs av var och en

Flaggskär af Sturkö – den nya skol- och båtpendeln

Skolan på Sturkö

Nuläge

Vi har

- en väl fungerande F-6 skola med goda förutsättningar till fullstora klasser i befintliga lokaler
- i dagsläget en på gränsen överfull förskola, vilket gör att det är svårt att möta behov och efterfrågan
- ett mycket omtyckt tillagningskök

Foto Ann-Marie Nordström

För en positiv utveckling behöver vi :

Öka elevantalet i F-6

- fler barn från förskolan, öka inflyttningen

Nya ändamålsenliga lokaler till förskolan

- öka antalet barn i förskoleverksamheten samt skapa fler lokalmöjligheter för F-6 verksamheten

Behålla alla barn/elever i upptagningsområdet och ev locka hit nya

- marknadsföra vår attraktiva skola, närheten, personligheten, miljön och kunskapen

Bästa skolan i kommunen med avseende på kunskap och välmående

- utbildad, engagerad kompetent personal, värda för varandra elever/personal

”Skärgårdens kunskapscenter”

- på längre sikt anpassa skolan mot kommunens mål och visionen angående kunskapscenter

Fortfarande ha ett tillagningskök

- Ett måste avseende både kvalitet och ekonomi

Tydlig pedagogiks tanke för alla barn/elever 1-13 år

- enkel redovisning för barn/elever och föräldrar vad man kan förvänta sig under åren på Sturköskolan

Profilera sig mer/tydligare än idag

- Hela personalstyrkan med hjälp av barn/elever och ev föräldraråd kommer fram till detta och jobbar aktivt med det

Grönflagg

- Skapa förutsättningar för att bli grönflaggade då detta är ett kommunalt mål

Struktur bidrag (vikarie pool) i förskolan

- skapa trygghet för personalen och framför allt för barnen så de får vikarier som de känner igen och arbetsbelastningen på befintlig personal minskar då vikarien känner till rutinerna i större utsträckning

Foto Jan Abramsson

Seniorer och äldre på Sturkö

Nuläge

Vi har

- en aktiv och engagerad PRO-förening som medverkar till att skapa ett stort intresse att bo på Sturkö även som senior och äldre
- bra aktivitetslokaler, vilket ger förutsättningar för en aktiv förening
- äldre på ön som inte vill flytta ifrån Sturkö utan bor kvar i sitt hus längre än vad man egentligen orkar
- ingen distriktsköterskemottagning, vilket försvårar kontakten med sjukvården.

För en positiv utveckling behöver vi :

Bygga seniorboende

- Vilket ger möjligheter att bo kvar på Sturkö i ett boende när man är frisk, men inte orkar med ett stort hus och/eller en stor trädgård. Ett seniorboende skulle också medverka till att det skapas lediga hus för inflyttande, som kan flytta in direkt utan att behöva bygga nytt. Attraktivt även för seniorer från närliggande öar och fastlandet.

Bygga äldreboende

- Man vill gärna bo kvar på Sturkö och känna att man har tryggheten med personal nära sig. Attraktivt även för seniorer från närliggande öar och fastlandet.

Distriktsköterskemottagning i äldreboendet

- ger samverkansmöjligheter, lokalkostnadsvinster och närheten för äldre

Hemtjänsten utgår från äldreboendet

- ger samverkansmöjligheter och lokalkostnadsvinster

Hamnarna på Sturkö

Nuläge

Vi har

- fyra kommunala hamnar
- lång kö för att få båtplats
- oanvänd industrimark i anslutning till Ekenabbens hamn
- för få gästbåtplatser
- en VA-satsning till Ekenabben och Sanda som skapar utvecklings-möjligheter
- en kommande båtpendel till Handelshamnen för skol- och arbetspendling

Foto Jan Abramsson

För en positiv utveckling behöver vi:

Exploatera industrimarken på Ekenabben

- ändra Ekenabben från fiskehamn till industrihamn, vilket innebär att man kan utöka användningsområdet för marken/området. med VA och fiber väcks intressen för flera användningsområden

Översyn av vilka möjligheterna till bättre service som finns

- riktiga toaletter och duschar i Ekenabben, Sandahamnen och i Bredavik. Informationstavlor i samtliga hamnar

Skapa fler fritidsbåtplatser

- öka tillgängligheten för egen båt. Vi föreslår att det skapas ett 50-tal nya båtplatser vid Bredavik genom att lägga ut en stor flytbrygga. På samma sätt skulle det kunna skapas fler båtplatser i Sanda och Ekenabben.

Utöka antalet gästplatser

- vi vill få fler besökare sjöledes och ser gärna att man dedicerar ett 10-tal platser i vardera hamn.

Skapa cykelförvaring i Handelshamnen och Bredavik

- minimera cyklar på båten och skapa attraktivare möjligheter att cykla till jobbet

Båtpendel – en del av länstrafiken

- kunna åka på busskortet till samma kostnad som att åka bussen

För att nå mål/plan behöver vi hjälpas åt med följande:

Kommunen behöver

- skapa fler fritidsbåtplatser/ gästbåtplatser
- ta ett helhetsgrepp över hamnarna (yrkesfiskare, fritidsbåtar och andra verksamheter ska kunna verka sida vid sida)
- se till att det finns upprättade kontrakt för alla aktiviteter i hamnarna och bryggorna
- kontroll av hyra av båtplatser och sjöbodar, samt skötsel av desamma
- medverka till en riktig upprensning/städdag för att skapa ett 0-läge
- inför starten av båtpendeln måste en rejäl upprustning av Bredaviks brygga ske. Planen måste jämnas till och parkeringsplatser för både bilar och cyklar måste markeras.
- tillsammans med representanter för samtliga intressenter i hamnarna skapa en hamngrupp

Samhället/föreningarna behöver

- ingå i en tänkt hamngrupp
- medverka till att det är en välkomnande och trivsamt miljö i hamnarna för alla som vill verka eller bara besöka dessa

Foto Carl-Axel Ottosson

Företagare på Sturkö

Nuläge

Vi har

- ett flertal mindre företag inom såväl hantverk- och service som besöksnäringen.
- Samarbetet mellan en del grupper av företagen fungerar bra, men totalt kan samarbetat fungera mycket mer och bättre.
- utgivningen av tidningen 3ÖAR som lyckats samla företagarna
- ett stort behov av fiber
- en bristfällig infrastruktur. Logistiken till Sturkö med DHL (huvudtransportör) sker bara en gång i veckan, vilket skulle behöva fördubblas under sommarmånaderna.
- Va i hamnarna i Ekenabben och Sanda på gång, vilket kommer att skapa större förutsättningar för exploatering av Ekenabbens område
- i dag inget industriområde

Foto Jan Abramsson

Foto Jan-Anders Månsson

För en positiv utveckling behöver vi :

Exploatera industrimarken på Ekenabben

- Ändra Ekenabben från fiskehamn till industrihamn. Då kan man utöka användningsområdet på området/marken. Med VA och fiber väcks intressen för flera användningsområden

Fiber är ett måste

- Fiber är ett måste för att företagen skall kunna fortsätta och utvecklas, samt att nyetableringar skall kunna göras.

Skapa ett företagshus

- Företagshus går att skapas med moduler.

Organisera en företagsförening

- Gemensamma resurser och lokaler.

För att nå mål/plan behöver vi hjälpas åt med följande:

Kommunen behöver

- Kalla till regelrätta möten
- Kalla till möten som kan intressera och locka till samarbete och delaktighet.
- Vara delaktig och ha klara uttalade kanaler så alla vet vart man skall vända sig.

Företagen/samhället behöver

- Kalla till regelrätta möten
- Kan vara den kallande och sammanhållande länken
- Engagera sig
- Komma till de möten som annonseras ut
- Organisera sig och bilda en ev företagsförening
- Samarbeta och samverka i all den stund det går. Det är bara därigenom man når framgång
- Inse att vi alla behövs oberoende av inriktning

Foto Jan Abramsson

Idrotten på Sturkö

Nuläge

Vi har

- en aktiv och engagerad idrottsförening, AIK Atlas, som tillhandahåller möjligheter för organiserade idrottsaktiviteter för alla åldrar
- möjlighet att spela fotboll
- både som barn och vuxen möjlighet att vara med i gymnastiken
- möjlighet att spela innebandy och styrketräna
- en idrottsförening som också anordnar aktiviteter för såväl boende som besökare, gammal som ung i form av bland annat hamnfest, julmarknad, visafnarn och Havsvallens dag

Foto Jan Abramsson

För en positiv utveckling behöver vi :

Gemensam upprustning av Havsvallen i form av

- en hållbar energilösning i form av värmepump/värmeväxlare
- separata dam- och herrduschar, samt fler toaletter
- asfaltering av parkeringen och byte/lagning av staketet

Nytt upprustat elljus/motionsspår

- vilket ger möjlighet att sätta tanken att utöka med en motions/löpningsförening
- vilket ger möjlighet att använda lokalerna för motionsidrott den del av året dessa inte används av fotbollen
- ger möjlighet för motion även den mörka tiden på året

Konstgräsplan

- förslagsvis bakom idrottshallen för utnyttjande av omklädningsrum, samt för skolan att utnyttja dagtid
- fullstor 7-manna som kan användas av både A-lag, ungdomslag, skolan och andra idrotter

Läktare/kiosk/allmänt utrymme i anslutning till idrottshallen

- ovanpå omklädningsrummen och gymmet skulle en liten läktare med kiosk byggas, kanske också en samlingsplats för ungdomarna.

Strukturbidrag/anläggningsbidrag för Havsvallen

- Hjälp från kommunen att drifva och förvalta idrottsanläggningen

Segelskola och andra sjönära aktiviteter

- jolle-/segelarskola via Sturkö Båtsällskap

För att nå mål/plan behöver vi hjälpas åt med följande:

Kommunen behöver

- planera för upprustning och utbyggnad av idrottshallen
- säkerställa att bryggor och hamnar är i ordning
- planera för en upprustning av Havsvallen

Föreningarna/samhället behöver

- fortsätta att aktivt verka för att alla ska ha någon fritidsaktivitet som tilltalar dem på orten
- titta på olika lösningar där man kan samarbeta och stötta varandra
- ansöka om bidrag för konstgräsplan
- samordna med båtsällskapet

Foto Jan Abramsson

Kyrkan på Sturkö

Nuläge

Vi har

- en barnverksamhet som bedrivs över flertalet församlingar i hela pastoratet
- även annan verksamhet, t ex Tre-kaffe, musik och underhållning och församlingsaftnar i församlingshemmet
- Gudstjänster och högmässor samt annan verksamhet i Sturkö kyrka bedrivs kontinuerligt
- ingen präst som är bosatt på Sturkö längre eller heltidsanställd inom församlingen
- en del aktivitetskrockar eftersom inget samarbete mellan andra organisationer och kyrkan sker idag

Foto Jan Abramsson

För en positiv utveckling behöver vi :

Samarbete mellan de befintliga organisationerna/aktörerna

- hitta samarbetsformer som håller över tid
- detta skulle bidra till en bredare förståelse och ett intresse att vilja medverka inom den kyrkliga verksamheten på ön

Arbetet att ta fram Sturkö Lokala utvecklingsplan har letts av styrelsen i Sturkö Samhällsförening.

Kontaktuppgifter:
Sturkö Samhällsförening
info@sturko.org
www.sturko.org

